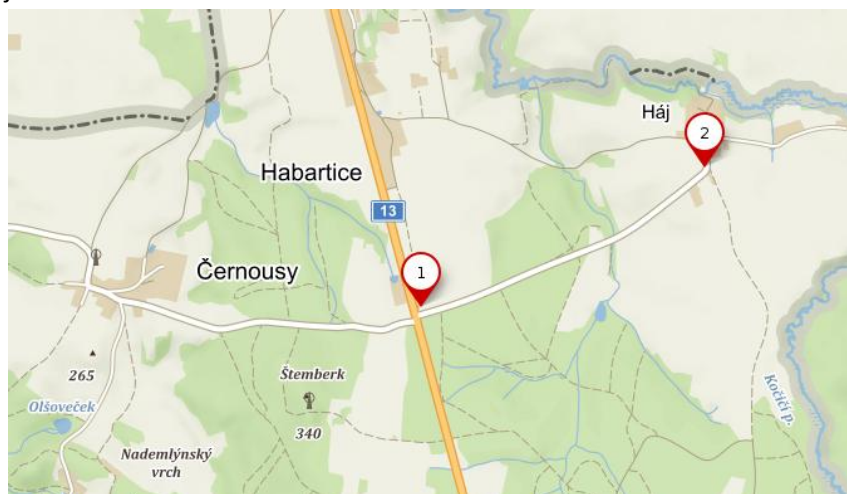

Přírodovědné posouzení aleje podél komunikace č. III/0352 na úseku odbočka z I/13-Háj

PŘEDMĚT HODNOCENÍ

Předmětná alej se nachází podél komunikace č. III/0352, začíná na křižovatce se silnicí č. 13 (obr. 1) a končí v obci Háj.

Délka aleje je 1,5 km, z velké části je oboustranná, převládají v ní lípy s příměsí javorů a dubů (obr. 2). V místech s přiléhajícími lesními porosty jsou v několika případech součástí alejové linie i jehličnaté stromy (obr. 3), většinou však těsná blízkost věkově mladších jehličnanů omezuje alejové stromy v růstu (obr. 4) a měly by být proto odstraněny.

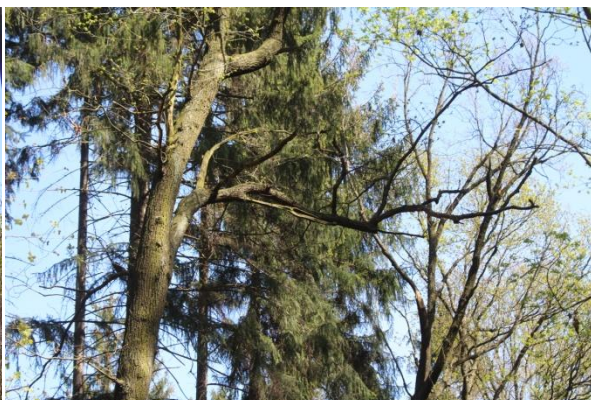
Obr. 1: Začátek aleje na křižovatce s 1/13.

Obr. 2

Obr. 3

Obr. 4

Cílem tohoto posouzení je zjistit, zda se v aleji vyskytují zvláště chráněné druhy hmyzu a obratlovců, a navrhnout opatření k jejich zachování, která budou zohledněna při přípravě projektu rekonstrukce aleje.

METODIKA

monitoring hmyzu

- 1) Prohlídka všech dostupných dutin pro zjištění přítomnosti v dutinách žijících saproxylofágních druhů hmyzu (hledání dospělých jedinců popř. zbytků skeletu, larev a jejich trusu, podle kterého lze rovněž některé dutinové druhy hmyzu identifikovat).
- 2) Prohlídka a identifikace výletových otvorů ve kmenech pro zjištění přítomnosti zvláště chráněných druhů dřevokazného hmyzu.
- 3) Instalace nárazové pasti v úseku aleje, kde jsou stromy s nepřístupnými dutinami a kde nelze vyloučit výskyt zvláště chráněných druhů saproxylofágních brouků (především páchníka hnědého).

monitoring obratlovců

Aleje jsou často významným hnízdištěm některých skupin ptáků (sovy, šplhavci, lejsci ad.), místem rozmnožování, podzimních úkrytů i zimovišť řady druhů netopýrů. Na tyto skupiny byl zaměřen zoologický průzkum. Monitoring ptáků probíhal v květnu a červnu 2018, v červnu 2018 probíhal monitoring netopýrů pomocí detekčního přístroje Magenta Bat 5. Případný recentní výskyt význačných druhů byl zjišťován také v databázích a literatuře.

ZJIŠTĚNÉ DRUHY HMYZU

Prezentovaný přehled obsahuje údaje získané pomocí nárazových pastí a prohlídkou dutin. Pozn.: VU=zranitelný dle Červeného seznamu ohrožených druhů ČR (Hejda et al. 2017), Vz. = vzácný druh.

Čeleď (lat.)	Čeleď (česky)	Druh	Pozn.
Elateridae	kovaříkovití	<i>Athous vittatus</i> (Fabricius, 1792)	
Mycetophagidae	houbomilovití	<i>Litargus connexus</i> (Fourcroy, 1785)	
Nitidulidae	lesknáčkovití	<i>Cryptarch strigata</i> (Linnaeus, 1758)	
Staphylinidae	drabčíkovití	<i>Batrisodes adnexus</i> (Hampe, 1863)	Vz., K1
Staphylinidae	drabčíkovití	<i>Velleius dilatatus</i> Fabricius, 1787	VU, K2

K1: drabčík *Batrisodes adnexus* (Hampe, 1863)

Vzácný druh žijící v symbióze s mravenci obývajícími dutiny.

K2: drabčík sršňový-*Velleius dilatatus* Fabricius, 1787-VU

Žije v bezprostřední blízkosti sršňích hnízd, u pat starých stromů, v dutinách pod hnízdem apod., kde se živí zbytky sršní potravy a dalšími organickými zbytky. Dravé larvy loví v substrátu larvy dvoukřídlého hmyzu, není vyloučena ani predace sršňích larev.

Dále byly na několika stromech zjištěny výletové otvory dřevokazného hmyzu, např. výletové otvory tesaříků (bez bližší identifikace) na proschlém stromě s obnaženým dřevem před konce aleje (obr. 5-6). Výletové otvory zvláště chráněného krasce lipového ale nebyly nalezeny. Důležitým biotopem

saproxylofágního hmyzu jsou v této aleji i dutiny, v trouchu jedné z nich (javor mléč-druhý strom po pravé straně za mostem v nejnižší položené části aleje, obr. 7-8) byl nalezen řídce se vyskytující drabčík *Batrissodes adnexus* žijící v symbióze s mravenci obývajícími dutiny stromů.

Obr. 5-6

Obr. 7-8

ZJIŠTĚNÉ DRUHY OBRATLOVCŮ

Zjištěné druhy ptáků vázaných přímo na alej, tj. na stromy a jejich podrost, jsou uvedeny v tabulce:

ČS – kategorie z Červeného seznamu obratlovců ČR (CHOBOT & NĚMEC 2017): **EN** – ohrožený, **VU** – zranitelný, **NT** – téměř ohrožený.

CH – kategorie podle Vyhl. č. 395/1992 Sb.: **KO** – kriticky ohrožený, **SO** – silně ohrožený, **O** – ohrožený druh.

České jméno	Vědecké jméno	ČS	CH
brhlík lesní	<i>Sitta europaea</i>		
budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>		
červenka obecná	<i>Erithacus rubecula</i>		
holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>		
kos černý	<i>Turdus merula</i>		
pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>		
strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>		
strnad obecný	<i>Emberiza citrinella</i>		
sýkora koňadra	<i>Parus major</i>		

Obr. 9: Strom „č. 5“

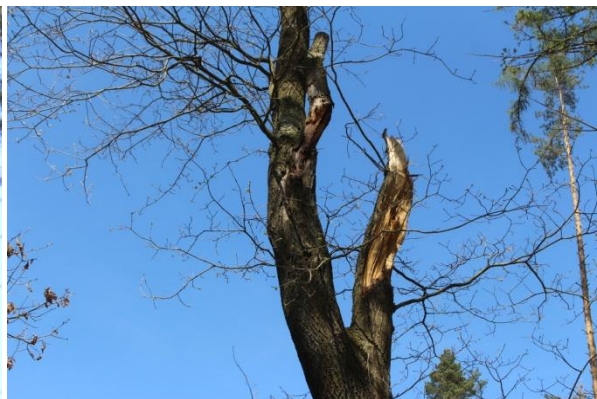
SOUHRN

V aleji nebyl nalezen žádný zvláště chráněný druh hmyzu dle vyhlášky č. 395/zákona č. 114. Nebyl zde také zjištěn žádný zvláště chráněný druh ptáků a žádný netopýr s vazbou na stromy. Ve stromech bylo zjištěno jen minimum dutin vhodných pro ptáky či netopýry. Výjimkou jsou dutiny v dubu označeném zeleným číslem 5.

Alej jako celek je překvapivě v dobrém stavu, tj. vzhledem k množství stromů je jen nízké procento stromů s velkými defekty, jako jsou např. zlomy velkých kosterních větví nebo dutiny ve kmeni nebo kosterních větvích (obr. 9-12). Většina těchto stromů by měla být proto zachována, protože aleje jsou pro živočichy obývající dutiny jediným možným místem, kde mohou v současné době na Frýdlantsku existovat (nejsou zde žádné rezervace s bezzásahovým hospodařením v lesích, kde by podobné solitérní stromy mohly eventuálně být).

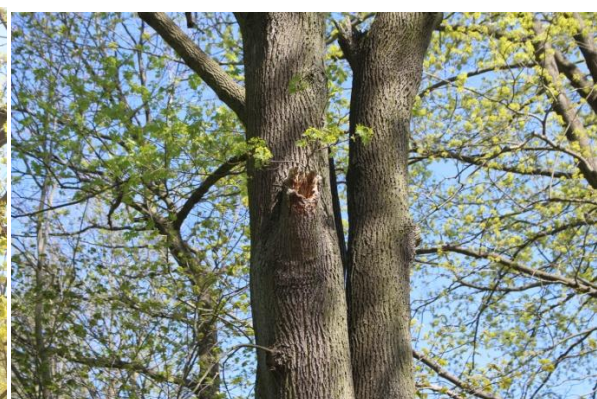
Obr. 9

Obr. 10

Obr. 11

Obr. 12

Vypracovali: Mgr. Richard Čtvrtečka PhD.

Mgr. Martin Pudil

Datum: 15.10.2018